

5.SINIF

TÜRKÇE

SES OLAYLARI-1(Ünsüz Yumuşaması, Ünsüz Benzeşmesi, Ünlü Daralması)

1. Aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Ünlü (sesli) harfler	Yumuşak ünsüzler (sessizler)	Sert ünsüzler (sessizler)

2. Aşağıdaki sözcüklerde görülen ses olaylarını (ünsüz yumuşaması- ünsüz benzeşmesi- ünlü daralması) karşılıklarına yazınız.

SÖZCÜK	SES OLAYI	SÖZCÜK	SES OLAYI
diyor		fırsatta	
yurttaş		söylüyor	
sınıfta		dolabın	
balığı		dişçi	
amacım		diyelim	

3. Aşağıdaki cümlelerde geçen ses olaylarını bulup ses olaylarının adını yazınız.

- Kanadı incinen kuş uçmakta zorlanıyordu.
.....
- Durdine derman olmaya geldim.
.....
- Ahmet tabaktaki yemeyi bitirivermiş.
.....
- Kardeşleriyle parkta oynuyor.
.....
- Çay bardağını masanın üzerine bıraktı.
.....

4. Aşağıda ses olaylarıyla ilgili verilen kurallarla örnekleri eşleştiriniz.

Kurallar:

1. Tek heceli sözcüklerin bazılarında yumuşama olmaz.
2. Sert ünsüzle biten özel isimler, ünlü ile başlayan bir ek aldığımda yumuşama yazıda gösterilmez, konuşurken gösterilir.
3. Dilimize yabancı dillerden gelen bazı sözcükler ünlü ile başlayan bir ek olsa da yumuşama olmaz.

Örnekler:

- A. Milletın kararına saygı duymak gerekir.
- B. Zeynep'in hediyesini almayı unutmuş.
- C. Bahçedeki topu almak için kardeşini gönderdi.

5.Aşağıdaki cümlelerin hangisine ünlü daralması vardır?

- A) Herkes kitabını getirecek.
- B) Yarın buraya geleceğini söyledi.
- C) Birazdan akşam yemeği yiyeceğiz.
- D) Sessiz sedasız veda etti sevdiklerine.

6.Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla ses olayı vardır?

- A) Çalışma masasının üzerini boşalttı.
- B) Defterini kitabını çantasından çıkarttı.
- C) Okuldaki kurslarda deneme çözeceğiz.
- D) Defterinin kapağı yırtılmış.

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ünsüz benzeşmesi vardır?

- A) Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
- B) Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik
- C) Haykırdı, ak tolgalı beylerbeyi "İlerle!"
- D) Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kabilelerle